

In vogelvlucht

De Vrije Universiteit werd in 1880 gesticht door Abraham Kuyper, vanuit particulier initiatief, zonder bemoeienis van de overheid of de kerk. Een echte VRIJE universiteit dus. Jarenlang zijn we in stand gehouden door donaties en giften van particulieren, die muntjes verzamelden in speciale VU-collectebusjes. Uiteindelijk groeiden we uit van vijf studenten en vijf hoogleraren in 1880 tot meer dan 19.000 studenten en 4000 medewerkers nu. Allemaal op één campus aan de De Boelelaan, dat bevordert de interdisciplinaire samenwerking. Het VU medisch centrum ligt vlak naast de deur: ook daarmee werken we intensief samen.

De VU ontving geld van de gemeenschap en voelt zich nog altijd verantwoordelijk om iets terug te doen voor de samenleving. Die maatschappelijke betrokkenheid is nog steeds belangrijk, maar ook de ambitie van Abraham Kuyper zit ons in de genen. Met kleine beetjes kun je grote dingen bereiken, met ambitie en doorzettingsvermogen kun je heel ver komen. Je initiatief is meer waard als het bijdraagt aan een groter doel. Betrokken, ambitieus en zorgvuldig in de omgang met elkaar, zo waren we toen, zo zijn we nu en zo gaan we door. Zo werken we samen elke dag aan uitstekend onderwijs en onderzoek, in dienst van de samenleving.

In onze directe omgeving vormen wij, samen met de Universiteit van Amsterdam, de belangrijkste peilers van de Kennisstad Amsterdam. De UvA is voor ons een cruciale partner. Samen werken we bijvoorbeeld aan de nieuwbouw voor het tandheelkundegebouw van ACTA. Ook op bèta-gebied trekken de beide universiteiten voortaan zo veel mogelijk op. Doel van deze samenwerking is om Amsterdam in Nederland te profileren als de belangrijkste stad voor bètawetenschappen.

Onderwijs aan de VU

Het academisch onderwijs in Nederland is van hoog niveau, qua *value for money* behoort het zelfs tot de top van Europa. De VU neemt daar een bijzondere plaats in. Wij willen onze studenten leren om hun talenten, zowel binnen als buiten hun studie, volop te benutten. Dat doen we door goed onderwijs aan te bieden. Academisch burgerschap staat daarbij centraal. Aan de VU werken studenten en docenten samen aan de ontwikkeling van kennis. Dat betekent ook: kleinschalig en gestructureerd onderwijs, met veel persoonlijke aandacht.

De Vrije Universiteitscampus gezien vanuit de lucht. Op de bovenste helft van de foto is de Zuidas in wording te zien.

Daarnaast willen we hen iets van onze bevoegenheid voor de wetenschap meegeven. En een betrokkenheid bij de wereld waarin wij leven. Wetenschappelijk onderwijs en onderzoek worden steeds internationaler. Daarom werken wij samen met tal van partners, publiek en privaat, in Nederland, in Europa en in de rest van de wereld. Onze onderzoeks- en onderwijsprogramma's brengen talenten uit al die verschillende landen en al die disciplines bij elkaar.

Reputatie en waardering

In Nederland bestaat, in tegenstelling tot veel andere landen, geen ranglijst van universiteiten, maar vele studies aan de Vrije Universiteit Amsterdam blijken tot de besten van het land te behoren. Op de Leiden Ranking bijvoorbeeld, een ranglijst uit 2007 die Europese universiteiten beoordeelt op basis van hun citatiescores, staat de VU op de vijftiende plaats. Van de twaalf Nederlandse universiteiten staan we op deze lijst op de vierde plaats.

Het busje waarin families voor de VU spaarden.

Vrije Universiteit Amsterdam

Een reden voor onze goede score is de intensieve en levendige interactie tussen onderwijs en onderzoek. Hoogwaardig kwalitatief onderwijs en scherp onderzoek hebben de universiteit een reputatie gegeven die te benijden is, dit stelt ons in staat om prominente docenten aan te trekken uit Nederland en daarbuiten. De astronaut André Kuipers doceert over de natuurkundige aspecten van leven en bekleedt de leerstoel van Ruimtevaart en Medicijnen.

Veel mensen die een leidende rol spelen in de Nederlandse samenleving zijn afgestudeerd aan de Vrije Universiteit, waaronder Jan Peter Balkenende, Wouter Bos en André Rouvoet. Onderzoekers aan de Vrije Universiteit, zoals de biopsycholoog Dorret Boomsma, de oncoloog Bob Pinedo van het VU Medisch Centrum en econoom Peter Nijkamp hebben prestigieuze prijzen gewonnen en stipendia verworven voor hun baanbrekende werk. De wereldberoemde klapschaats, ontwikkeld door onze onderzoekers van Bewegingswetenschappen, betekende een revolutie in de topsport van het schaatsen.

En natuurlijk moeten we de professoraten niet vergeten, toegekend aan de onderzoekers Andrew Tanenbaum, (Computer-wetenschappen) Sierd Cloetingh (Geologie), Martijn Katan en Gün Semin (Sociale Psychologie), een eer die aantoonst dat ze behoren tot het beste dat Nederland kan voortbrengen. Op verschillende onderzoeksgebieden is de Vrije Universiteit zeer actief. Dit wordt in de praktijk gebracht in onder andere

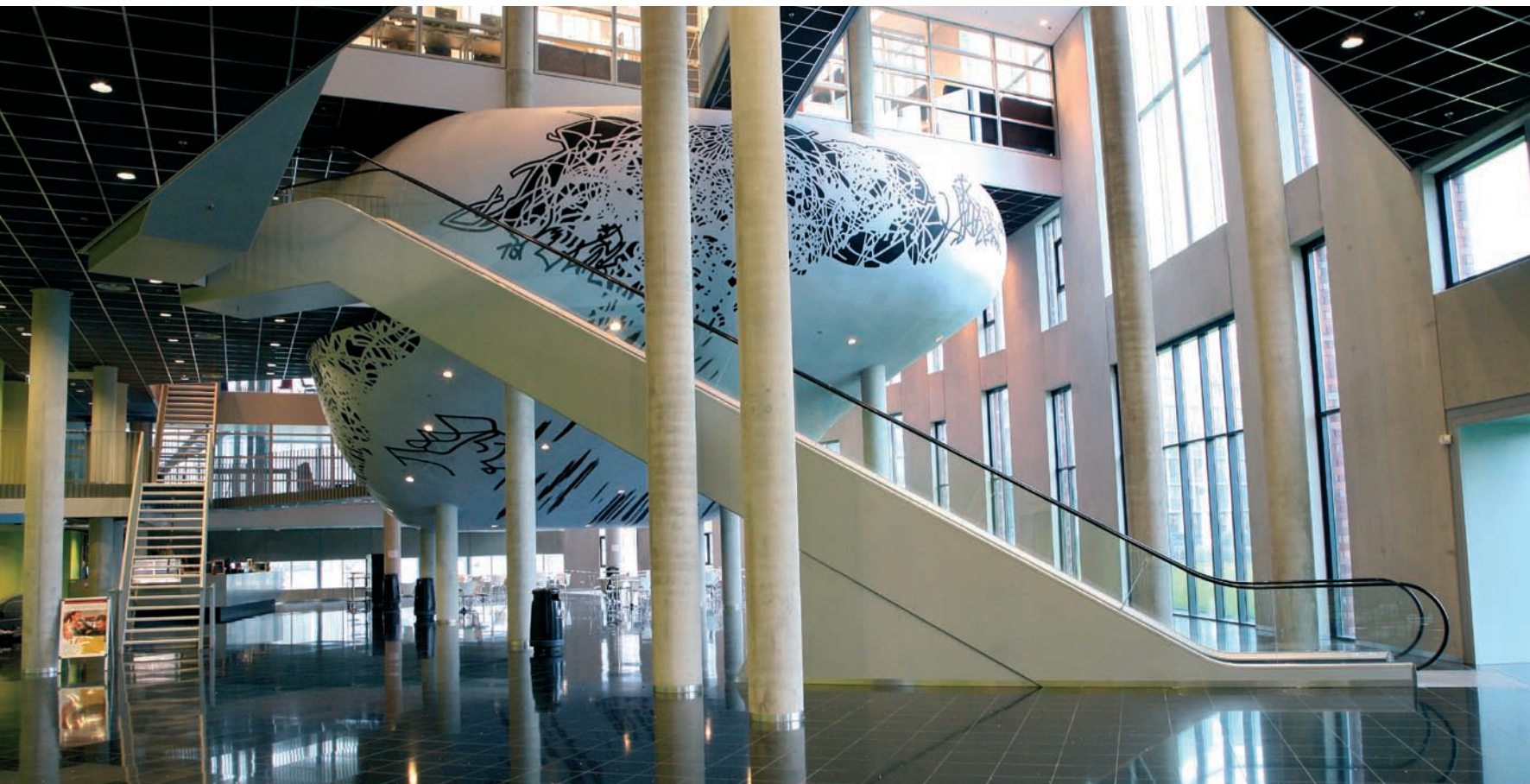

een aantal wetenschapsinstituten, zoals het Instituut van Neurowetenschappen, het Lasercentrum, het Klimaatcentrum en het Cancer Center Amsterdam.

Neurowetenschappen

De missie van het Instituut van Neurowetenschappen is om bij te dragen aan de ontwikkelingen van een nieuwe, integrale neurologische wetenschap, geworteld in de moleculaire biologie en genetische studies en dit te verbinden met gedrag, emoties en bewustwording. Met het oog op haar cruciale rol, ligt de nadruk op synaptische functies die essentieel zijn voor de verschillende niveaus van het brein. Een recente ontdekking van het instituut is van dr. Huib Mansvelter. Hij toonde medio 2007 aan dat verstandelijk gehandicapte muizen net zo goed informatie kunnen opslaan als hun gezonde broertjes en zusjes, als ze opgroeien in een extra stimulerende omgeving.

De drempel voor het opslaan van informatie is in de hersencellen van de gehandicapte muizen verhoogd, doordat de instroom van calcium in de contactpunten tussen de hersencellen verstoord is. Er komt alsnog genoeg calcium de hersencellen binnen, wanneer de muizen extra gestimuleerd worden met bijvoorbeeld meer speeltoestellen in hun kooi. De hersenactiviteit wordt dan verhoogd en opmerkelijk genoeg is de drempel voor het opslaan van nieuwe informatie vervolgens verminderd. Mogelijk gaan deze resultaten ook op voor verstandelijk gehandicapte mensenkinderen.

In het Opleidingsinstituut Zorg en Welzijn (OZW) kunnen onze studenten onderwijs volgen in een inspirerende omgeving.

De glazen voorpui van het Hoofdgebouw van de VU aan de De Boelelaan.

Lasercentrum

De VU heeft het grootste laserlaboratorium van Nederland, dat ook grote internationale faam geniet. Het ontstond begin jaren negentig, toen atoomfysica, fysische chemie en biofysica allemaal met wetenschappelijke puzzels zaten die je met laserlicht goed kon oplossen. Inmiddels komen onderzoekers uit de hele wereld naar Amsterdam om er onderzoek te doen en maakt het Laserlab deel uit van een groot Europees laseronderzoeksconsortium. Laser is zo handig omdat het in meerdere opzichten heel precies werkt.

Laserpulsen kunnen heel kort zijn en laserlicht kan heel zuiver van kleur zijn. Dat maakt het tot een perfect precisie-instrument voor wetenschappelijk onderzoek. Het lukte de Vrije Universiteit als één van de eerste universiteiten met laser een Bose-Einsteincondensatie te realiseren: een zeer koude toestand van stoffen die in 1926 al door Albert Einstein was voorspeld, maar die tot 1995 nog nooit was verkregen. Behalve wetenschappelijk baanbrekend kan laseronderzoek ook nuttige toepassingen hebben. Zo is het onmisbaar bij het maken van bepaalde medicijnen.

Klimaatcentrum

Klimaatverandering speelt al jaren een grote rol in het onderwijs en onderzoek aan de VU. Eind 2006 werd het klimaatwerk van de VU gebundeld in het Klimaatcentrum. Het opende onder het toezicht van de voormalige Amerikaanse vice-president en Nobelprijswinnaar 2007 Al Gore voor het eerst haar deuren. Gore verbleef in Amsterdam voor de promotie van zijn boek en film *An inconvenient truth*, met een boodschap die naadloos aansluit op het werk van het Klimaatcentrum. Het nieuwe centrum bundelt de activiteiten

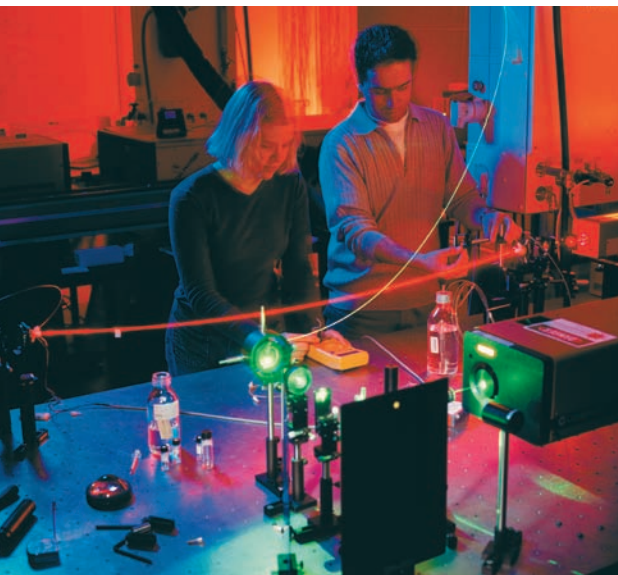

Het OZW gebouw dat sinds 2006 in gebruik is.

van een aantal internationale toponderzoeksgroepen. Het centrum houdt zich bezig met verschillende aspecten van klimaatonderzoek, uiteenlopend van de vraag wat we kunnen leren van klimaatveranderingen in het verleden, tot de vraag hoe we de uitstoot van broeikasgassen kunnen beperken. Ook is er aandacht voor de effecten van klimaatverandering voor laaggelegen gebieden in de wereld, zoals Nederland.

Cancer Center Amsterdam

Onderzoekers van kanker uit verschillende disciplines werken sinds 2006 in één gebouw samen: het Cancer Center Amsterdam (CCA), één van de grootste kankeronderzoekscentra van Nederland. Deze samenbundeling is goed voor het onderzoek én voor de patiënten. De diagnose en behandeling van patiënten kan zo efficiënt worden georganiseerd. Het Centrum richt zich op die gebieden van kanker-

onderzoek waarmee het medisch centrum van de Vrije Universiteit (VUmc) internationaal al eerder naam had gemaakt: de vroegdiagnostiek (kanker in een vroeg stadium opsporen bij mensen met een verhoogd risico), de beeldvorming bij kanker (een zo compleet mogelijk beeld van de ziekte krijgen met zo min mogelijk stralingsbelasting voor de patiënt) en de ontwikkeling van nieuwe medicijnen. Het CCA-gebouw is met twaalf miljoen euro uit particuliere giften neergezet. Ook hebben de gemeente Amsterdam en het VU medisch centrum flink bijgedragen aan dit 'publiek-private' initiatief.

Erfgoed

Welke rol speelt het erfgoed als het gaat om onze leefruimte? Welke historische vraagstukken liggen ten grondslag aan de ruimtelijke ordening van ons land? In het Amsterdam Institute for Heritage and Society (AIHS) verrichten historici, economen, bestuurskundigen en aardwetenschappers interdisciplinair onderzoek naar dergelijke vraagstukken. In heel Europa spelen historische thema's een prominente rol bij de ontwikkeling, het gebruik en de beleving van het landschap en de stedelijke ruimte. Regio's zetten hun geschiedenis en erfgoed in om toeristen te trekken, creatieve steden gebruiken hun industriële verleden als uithangbord voor ondernemers en lidstaten profileren zich in culturele zin met hun werelderfgoed. Het AIHS onderzoekt deze ontwikkelingen vanuit een brede interdisciplinaire invalshoek en bepaalt welke gevolgen ze hebben voor het vaak kwetsbare stedelijke erfgoed, historisch cultuurlandschap en ondergronds (archeologisch) erfgoed.

Wetenschappers uit de hele wereld doen onderzoek in het Lasercentrum.

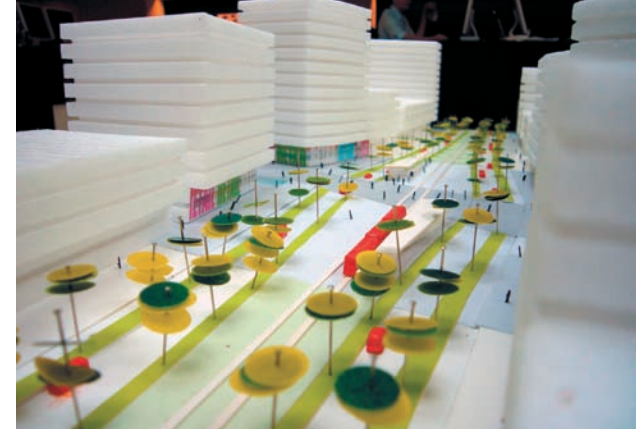
Het Cancer Center Amsterdam van het VUmc.

AIHS-onderzoekers verdiepen zich de komende jaren in de historische achtergronden van actuele ruimtelijke vraagstukken, zoals de verstedelijking en waterbeheersing. Stedenbouwkundigen, planners en landschapsontwerpers interveniëren in processen die soms al eeuwen geleden zijn ingezet. Historische kennis van deze processen is van belang voor het bijsturen van ontwikkelingen en het plannen van nieuwe ruimtelijke ingrepen. Het AIHS levert daarmee een bijdrage aan de vormgeving van het toekomstige landschap van Europa.

Kennis, innovatie en ondernemerschap

Wetenschap is natuurlijk een belangrijke broedplaats voor nieuwe ideeën, goederen, diensten of processen. Ondernemerschap brengt het idee in de praktijk. Het Centrum voor Innovatie en Maatschappelijk verantwoord Ondernemen (CIMO) vervult een makelaarsfunctie tussen innovatieve bedrijven in de regio Groot-Amsterdam en studenten en medewerkers van de VU die ambities koesteren op het gebied van ondernemerschap. In samenwerking met de faculteiten van de VU dragen zij bij aan onderwijs en onderzoek op het gebied van ondernemerschap. Zo heeft de VU regelmatig samen met ABN AMRO een Summerschool Ondernemerschap georganiseerd, waarin studenten onder leiding van professionals uit het bankwezen leerden om een businessidee om te vormen tot een succesvol businessplan.

Omdat de VU veel kennis heeft over innovatie en ondernemerschap is zij met name voor de gemeente Amsterdam een belangrijke gesprekspartner. Zo neemt de VU deel aan de Kenniskring Amsterdam en is zij – samen met Shell – de belangrijkste trekker van de Stichting Kennisover Duurzaamheid Amsterdam, een centrum voor startende bedrijven op het gebied van duurzame ontwikkeling. De stichting beheert naast het

De maquettes van de plannen van de Vrije Universiteit in de Zuidas.

kenniscentrum onder meer een bedrijfsverzamelgebouw voor de huisvesting van bestaande bedrijven op het gebied van duurzaamheid en is een incubator voor startende ondernemers.

De VU groeit

Niet alleen het aantal studenten groeit, ook neemt het aantal samenwerkingsverbanden tussen de VU en partners in de regio toe. Dat stelt eisen aan de kwaliteit van de werkomgeving en de voorzieningen voor studenten en medewerkers. Om deze uitdagingen op te pakken, is een groot aantal projecten in gang gezet, die aansluiten op de ambities die de VU voor de toekomst heeft. Zo wordt de VU op korte termijn aantrekkelijker en leefbaarder.

Hiermee is een begin gemaakt met de bouw van het Opleidingsinstituut Zorg en Welzijn (OZW), dat begin 2006 in gebruik werd genomen. Dit gebouw is een samenwerkingsverband van de VU, het VUmc,

Hogeschool INHOLLAND en ROC ASA op het gebied van zorg en welzijn. Verder werden het Universitair Proefdiercentrum (UPC) in 2007 in gebruik genomen, in datzelfde jaar de eerste paal voor het tandheelkunde gebouw van ACTA aan de De Boelelaan geslagen, en ook het VU Medisch Centrum breidt zich momenteel enorm uit.

Samen met het VUmc, INHOLLAND en het projectbureau Zuidas verkennen we met de gemeente Amsterdam de mogelijkheden van een totaalinrichting van het VU-kwartier aan de noord- en zuidzijde van de De Boelelaan. Een initiatief dat – als het gerealiseerd wordt – niet alleen voor de VU, maar voor heel Groot-Amsterdam een enorme verrijking zal betekenen. De Vrije Universiteit Amsterdam is een dynamische, heel betrokken universiteit.

Het logo van de Vrije Universiteit Amsterdam is de Griffioen, een mythologisch wezen met het lichaam van een leeuw, de kop en de vleugels van een adelaar en de oren van een paard. Het symboliseert empathie en verstand. De Griffioen drukt exact de kenmerken uit van de universiteit: met beide benen op de grond, nieuwsgierig, dynamisch en nooit tevreden met een makkelijke oplossing. De 'vrijheid' van de Vrije Universiteit Amsterdam wordt uitgedrukt in de houding van de vleugels.

**Welkom
op de campus van de
Vrije Universiteit**

